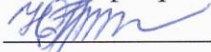

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 073 «Менеджмент»

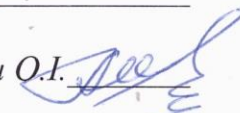
Допускається до захисту
Зав. кафедри менеджменту

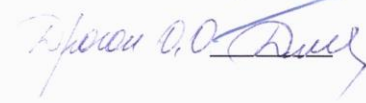

д-р екон. наук, проф. Ю. С. Гринчук
« 22 » листопада 2022 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ФОРМУВАННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ
УПРАВЛІННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ У ТВАРИННИЦТВІ
(за матеріалами ННДЦ Білоцерківського НАУ)

Виконав: *Басистий Є.В.*

Керівник: к.с-г. н., доцент Шемігон О.І.

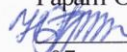
Рецензент: к. е. н., доцент

**Я, Басистий Євгеній Васильович, засвідчую,
що кваліфікаційну роботу виконано з
дотриманням принципів академічної
добросовісності.**

Біла Церква – 2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Затверджую
Гарант ОПП «Менеджмент»
 професор Ю. С. Гринчук
«07» жовтня 2021 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра
Басистому Євгенію Васильовичу

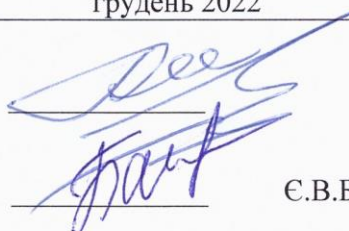
Тема: ФОРМУВАННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ У ТВАРИННИЦТВІ (за матеріалами ННДЦ Білоцерківського НАУ)

Затверджено наказом ректора № 624/0 від 29 вересня 2021 р.
Перелік питань, що розробляються в роботі: розкрити теоретико-методичні засади управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства, з'ясувати суть правління матеріально-технічним забезпеченням підприємства, дослідити теоретичний базис інформаційно-комунікативного забезпечення діяльності організації як складової матеріально-технологічного забезпечення організації, розкрити проблеми виробництва і якості молока та шляхи їх вирішення на реконструйованих фермах. Зробити аналіз управління технологічними процесами при виробництві тваринницької продукції (молока) на ННДУ БНАУ та на основі зробленого аналізу запропонувати ймовірні шляхи удосконалення управлінських рішень при виробництві тваринницької продукції.
Вихідні дані: фінансово-господарська звітність ННДЦ Білоцерківського НАУ.

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Затвердження теми	вересень 2021	виконано
Огляд літератури	жовтень-листопад 2021	виконано
Теоретико-методична частина	грудень 2021-лютий 2022	виконано
Дослідницько-аналітична частина	березень-травень 2022	виконано
Рекомендаційна частина	червень-вересень 2022	виконано
Оформлення роботи	жовтень 2022	виконано
Перевірка на плагіат	листопад 2022	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	листопад 2022	виконано
Подання на рецензування	грудень 2022	виконано

Керівник кваліфікаційної роботи
(підпис)

доцент О.І.Шемігон

Здобувач
(підпис)

Є.В.Басистий

Дата отримання завдання «08» жовтня 2021 р.

РЕФЕРАТ

на кваліфікаційну роботу магістра Басистого Є. В. на тему: **ФОРМУВАННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ У ТВАРИННИЦТВІ** (за матеріалами ННДЦ Білоцерківського НАУ)

Сьогодні тваринницькі комплекси – це спеціалізовані підприємства з достатнім рівнем концентрації виробництва, комплексною механізацією та елементами автоматизації виробничих процесів.

Управління ж технологічними процесами в тваринництві – це сукупність безперервних, послідовно виконуваних, взаємопов'язаних прийнятих рішень, щодо впливу на працівників, тварин, засоби виробництва тощо, для упорядкування виконання різних, що змінюють одна одну, робочих операцій, з метою забезпечення одержання продукту відповідної якості і заданої кількості. Сутність цього управління полягає в досягненні підприємством і його працівниками поставленої мети за найбільш оптимального використання ресурсів і максимального виходу продукту. Саме цьому і присвячена дана робота і з огляду на це вона є актуальною.

У першому розділі автор розкрив теоретичні засади управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства, показав проблеми виробництва молока і його якості, а також шляхи їх вирішення на реконструйованих фермах.

У другому розділі, на конкретному прикладі, зроблено аналіз управління технологічними процесами при виробництві тваринницької продукції, зокрема молока.

У третьому розділі запропоновані шляхи удосконалення технологічних рішень при виробництві молока, у тому числі з використанням закордонного досвіду.

Робота складається вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків та пропозицій, списку використаних джерел, додатків.

У роботі міститься 10 таблиць, рисунків, список використаних джерел із 61 найменувань. Загальний обсяг роботи – 102 сторінки машинопису.

Ключові слова: управління, технологія, виробництво молока, технологічне рішення, ефективність.

ABSTRACT

E.V. Basisty's master's thesis on the topic:

FORMATION AND IMPROVEMENT OF THE MECHANISM OF MANAGEMENT OF TECHNOLOGICAL PROCESSES IN ANIMAL BREEDING

(based on the materials of the NNDC of Belotserkiv National University)

Today, livestock complexes are specialized enterprises with a sufficient level of concentration of production, complex mechanization and elements of automation of production processes.

The management of technological processes in animal husbandry is a set of continuous, sequentially executed, interrelated decisions made regarding the impact on workers, animals, means of production, etc., in order to organize the execution of various work operations that replace each other, with the aim of ensuring the receipt of a product of the appropriate quality and given quantity. The essence of this management is the achievement of the set goal by the enterprise and its employees with the most optimal use of resources and maximum output of the product. This is what this work is dedicated to, and in view of this, it is relevant.

In the first chapter, the author revealed the theoretical principles of managing the material and technical support of the enterprise, showed the problems of milk production and its quality, as well as ways to solve them on reconstructed farms.

In the second chapter, on a specific example, an analysis of the management of technological processes in the production of livestock products, in particular milk, is made.

The third chapter offers ways to improve technological solutions in milk production, including using foreign experience.

The work consists of an introduction, three sections, conclusions to each section, general conclusions and proposals, a list of used sources, appendices.

The work contains 10 tables, figures, a list of used sources from 61 titles. The total volume of the work is 102 typewritten pages.

Key words: management, technology, milk production, technological solution, efficiency.

ЗМІСТ

Вступ.....	6
Розділ 1. Теоретико-методичні засади управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства	9
1.1. Управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства.....	9
1.2. Теоретичний базис інформаційно-комунікативного забезпечення діяльності організацій як складова матеріально-технологічного забезпечення.....	16
1.3. Організаційно-управлінська підсистема організації.....	23
1.4. Проблеми виробництва і якості молока та шляхи їх вирішення на реконструйованих фермах.....	29
Розділ II. Управління технологічними процесами у тваринництві ННДЦ БНАУ.....	35
2.1. Технології та управління технологічними процесами.....	35
2.2. Загальна характеристика Наукового – навчально – дослідного центру Білоцерківського національного аграрного університету.....	39
2.3. Управління технологічними процесами при виробництві тваринницької продукції (молока) на ННДУ БНАУ.....	43
2.4. Результати фінансово-господарської діяльності досліджуваного підприємства, як наслідок впровадження вищезгаданих технологічних прийомів.....	71
РОЗДІЛ 3. Удосконалення технологічних рішень при виробництві тваринницької продукції.....	77
3.1. Інноваційні технології у тваринництві та впровадження концепції SMART FARM.....	77
3.2. Переведення аграрного виробництва на автоматизовані технологічні процеси та технічні системи.....	81
3.3. Європейський досвід підтримки галузі тваринництва.....	85
Висновки і пропозиції.....	95
Література.....	96
Додатки.....	102

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрушків О. В. Економіка підприємства. К.: Наука-центр. 2016. 334 с.
2. Васюта В. Б. Підвищення ролі матеріально-технічної бази як фактор ефективного функціонування підприємства. URL: [//www.rusnauka.com/39_VSN_2014/Economics/10_182500.doc.htm](http://www.rusnauka.com/39_VSN_2014/Economics/10_182500.doc.htm)
3. Економіка підприємства / за ред. акад. С. Ф. Покропивного. 2-ге вид., перероб. та доп. К.: КНЕУ. 2013. 402 с.
4. Економічний аналіз: навч. посібник / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток; за ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. К.: КНЕУ, 2001. 540 с.
5. Збагерська Н. В. Матеріально-технічне забезпечення підприємства: Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення. Рівне: НУВГП, 2006. 150 с.
6. Пятуніна С. С. Вдосконалення матеріально-технічного забезпечення підприємств харчової промисловості : Збірник наукових праць: Випуск 31. Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. Головн. ред. В. М. Загорулько. Київ: НАУ, 2011. 222 с.
7. Інформаційно-комунікативна діяльність органів публічної влади: монографія / В. С. Куйбіда, О. В. Карпенко, О. В. Риженко [та ін.]; за заг. ред. В. С. Куйбіди, О. В. Карпенка. 2-е вид., допов. та перероб. Київ: ЦП «Компринт», 2019. 358 с.
8. Інформація: її властивості та види. URL: [//www.compiko.lviv.ua/wp-content/uploads/tip/tip2.pdf](http://www.compiko.lviv.ua/wp-content/uploads/tip/tip2.pdf).
9. Карпенко О. Інформаційно-комунікативна діяльність виконавчих органів місцевих рад в Україні. *Ефективність державного управління*. 2017. № 4 (53). Ч.1. С. 133–140.
10. Кримчак Л. А. Інформаційне забезпечення управління економічною безпекою зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2018. № 6. Т. 1. С. 274–276.

11. Кримчак Л. А. Удосконалення інформаційної складової економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств у контексті реалізації основних положень постмитного аудиту. *Бізнес Інформ.* 2019. № 7. С. 211–216.

12. Мазоренко О. В. Методичні аспекти оцінки інформаційного середовища функціонування та розвитку підприємства. *Вісник НТУ «ХПІ».* Серія: *Актуальні проблеми управління та фінансово-господарською діяльністю підприємства.* 2013. № 52. С. 104–110.

13. Титенко О. А. Інформаційна економіка в Україні: сучасний стан, проблеми та шляхи подальшого розвитку. *Економіка та підприємництво : зб. наук. пр. молодих учених та аспірантів /* Мін-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» ; редкол. : С. І. Дем'яненко (відп. ред.) [та ін.]. Київ: КНЕУ, 2014. Вип. 32. С. 180–190.

14. Фірсова О. Д. Механізми геоінформаційного забезпечення державного управління охороною здоров'я в Україні: дис. ... к- та екон. наук: 25.00.02. Київ, 2016. 219 с.

15. Шмелев А. А. О правовой информации. Научн. центр прав. информации. URL: www.scli.ru/rights/.

16. Шульман М. Х. Информация и физика. URL: [rus_time/Information and physics_rus.pdf](http://rus_time/Information_and_physics_rus.pdf).

17. Bradley V.J. The changing face of health information and health information work: a conceptual framework. *Bull. Med. Libr. Assoc.* 1996. Vol. 84, № 1. P. 1–10.

18. Кушнір І. В. Штовхаючі і тягнучі системи управління. Логістика: конспект лекцій. 2010. URL: [//be5.biz/ekonomika/1003/20.html](http://be5.biz/ekonomika/1003/20.html).

19. Опікунів В. А., Мартиросян Т. С. Дослідження існуючої системи матеріально-технічного забезпечення. *Економіка: проблеми, рішення і перспективи.* 2016. С. 97–102. URL: [//cyberleninka.ru](http://cyberleninka.ru)

20. Алексеева В., Ярковой В. Организационная структура управления субъектом предпринимательской деятельности. *Технико-технологические*

проблемы сервиса. 2013. № 3 (25). С. 96–100.

21. Бойкова Ю., Куценко Є. Формування системи управління організації на основі інтеграційного підходу. *Вісник магістратури*. 2016. № 3–2 (54). С. 46–48.

22. Жемчугов А., Жемчугов М. Оптимальна організаційна структура підприємства. *Проблеми економіки та менеджменту*. 2015. № 5. С. 7–28.

23. Махнова Г., Шевченко С. Совершенствование организационной структуры управления предприятием. *Интеллект. Инновации. Инвестиции*. 2013. № 1. С. 77–80.

24. Ліберзон В. Організація управління проектами. URL: http://old.executive.ru/publications/aspects/project/article_921

25. Ступникова И., Куценко Е. Совершенствование организационной структуры управления как условие обеспечения конкурентоспособности организации. *Теория и практика современной науки*. 2016. № 2 (8). С. 404–409.

26. Бабич Д. В., Проскуріна Т. В., Маковій Д. Д. Удосконалення організаційної структури управління як важливий механізм управління сучасним підприємством. URL: <file:///C:/Users/1111/Desktop/17.pdf>

27. Веселов Є. В. , Щербакова І. Л. , Левченко І. С. Інноваційні технології у тваринництві та ефективність впровадження концепції SMART FARM. URL: http://www.tnv-agro.ksauniv.ks.ua/archives/109_2019/part_2/5.pdf

28. Воробйов Г. Розумна ферма. *The Ukrainian Farmer*. 2011. С. 92–93.

29. Кирсанов В.В., Цой Ю.А., Комаровский Л.П. Концепция создания доильного робота, совместимого с отечественным доильным оборудованием. *Вестник ВНИИМЖ*. 2016. № 3 (23). С. 13–20.

30. Котов Т. Н. Особенности развития конкурентоспособных стратегий животноводства. *Аграрная тема*. 2011. № 6 (23). С. 42–44.

31. Мазуренко О. В. Шляхи підвищення ефективності виробництва продукції тваринництва. *Економіка АПК*. 2011. № 5. С. 41–46.

32. Науменко А. А. Роботизированные системы в животноводстве. Харків : ХНТУСХ ім. Петра Василенка, 2015. 171с.

33. Руснак П. П., Чередниченко О. О. Активізація інноваційної діяльності в агропромисловому виробництві. *Економіка АПК*. 2007. № 3 (149). С. 10–15.
34. Sekeroglu A., Demir E. et al. World's Poultry Congress. Istanbul, Turkey, 2014. P. 127–130.
35. Переведення аграрного виробництва на автоматизовані технологічні процеси та технічні системи. URL: [//naas.gov.ua/](http://naas.gov.ua/)
36. Гуторов О. І. Світові тенденції розвитку молочного скотарства. *Економіка АПК*. 2011. № 6. С. 151–159.
37. Тваринництво України 2019: статистичний збірник. Київ: Державна служба статистики України, 2020. 157 с.
38. Agriculture The EU's common agricultural policy (CAP): for our food, for our countryside, for our environment. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2017. URL: https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/cap-overview/2016_en.pdf
39. Heidenheimer A., Hecl H., Adams C. Comparative Public Policy: The Politics of Social Choice in America, Europe and Japan. New York: St. Martin Press, 1990. 216 p.
40. ФАО: Мировой рынок мяса тревожит. Дайджест прессы 04.09 – 10.09: животноводство. URL: <http://www.agro.ru/news/comments.aspx?id=2929>.
41. ФАО: Світовий ринок молока приростає. URL: <http://www.agronews.ru/NewsP.php?NId=58713>.
42. Проблеми виробництва і якості молока та шляхи їх вирішення на реконструйованих фермах. URL: <https://propozitsiya.com/ua/>
43. Словник іншомовних слів. URL: <https://www.jnsm.com.ua/sis/>
44. Керування технологічним процесом. URL: <https://wiki.tntu.edu.ua/>
45. Лабораторія SET. URL: <http://www.setlab.net/?view=management-term>
46. Звичайна річ. Технології, які змінять наше життя до 2050 року. URL: <https://chas.news/>
47. 17 самых больших странностей в Японии. URL: <https://amazingjapan.info/>

48. Сон на роботі: як швидкий сон робить нас більш ефективними. URL: <https://ain.ua/>

49. ТОП-20 технологій майбутнього з CES 2020. URL: <https://ilounge.ua/>

50. Технології майбутнього: 25 найважливіших досягнень. URL: <https://futurenow.com.ua/>

51. Майбутнє сільського господарства: як технологія може дати нове зростання. URL: <https://www.si.capital/>

52. Інфраструктура. URL: <https://esu.com.ua/>

53. Словник української мови: в 11 томах. Т.3, 1972. С. 504.

54. В Україні скорочується поголів'я більшості видів сільгосптварин. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/2857666-u-kazahstani-vidznacat-den-sobornosti-ukraini.html>

55. Гайденко О. Етологічні особливості формування продуктивності тварин. Агробізнес Сьогодні. URL: <http://agro-business.com.ua/agro/suchasne-tvarynnytstvo/item/8137-etolohichni-osoblyvosti-formuvannia-produktyvnosti-tvaryn.html>

56. Блюсюк С. Управління раціонами – ключ до ефективної годівлі тварин. Рогата худоба. Корисний блог. URL: <http://cow.tekro.ua/godivlya/item/44-upravlinnja-racionami-kljuch-do-efektivnoyi-godivli-koriv.html>

57. Проект з безпечності молока. URL: <http://safoso.com.ua/templet-news.php?file=news>

58. Борозненко В. Конвеєри для прибирання гною. *Агробізнес сьогодні*. URL: <http://agro-business.com.ua/agro/mekhanizatsiia-apk/item/1195>

59. Запара Л. А. Основні підходи до управління: еволюція і перспективи. *Агросвіт*. № 20. 2015. С. 16–22.

60. Report of the United Nations Conference on Environment and Development (Rio de Janeiro, 3-14 June 1992) URL: <https://www.un.org/esa/dsd/agenda21/Agenda%2021.pdf>

61. Україна втрачає свій молочний рейтинг. *Інфоіндустрія*. URL: <https://infoindustria.com.ua/ukra%D1%97na-vtracha%D1%94-svij-molochnij>